

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

---

|                                                                 |    |
|-----------------------------------------------------------------|----|
| <i>Ευχαριστίες</i> .....                                        | 13 |
| <i>Λίγα λόγια για τον επιμελητή της ελληνικής έκδοσης</i> ..... | 15 |

### ΜΕΡΟΣ Ι

#### Οικονομικές και ηθικές έννοιες για την ανάλυση πολιτικής

|                                                                             |    |
|-----------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Η έννοια της ανάλυσης πολιτικής .....                                    | 19 |
| <i>Σύντομη ιστορία της ανάλυσης πολιτικής στις ΗΠΑ.</i> .....               | 21 |
| <i>Οι στόχοι της δημόσιας πολιτικής</i> .....                               | 22 |
| <i>Τα στάδια της ανάλυσης πολιτικής</i> .....                               | 24 |
| <i>Απόψεις περί διακυβέρνησης και οι ρόλοι του αναλυτή πολιτικής</i> .....  | 25 |
| <i>Η κριτική σκέψη ως εργαλείο πολιτικής</i> .....                          | 30 |
| <i>Κριτική σκέψη στην ανάλυση πολιτικής</i> .....                           | 38 |
| <i>Συμπέρασμα</i> .....                                                     | 39 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης</i> .....                                          | 39 |
| 2. Ανασκόπηση των αγορών και της ορθολογικής οικονομικής συμπεριφοράς ..... | 45 |
| <i>Τι είναι ο «τέλειος» ανταγωνισμός;</i> .....                             | 46 |
| <i>Ζήτηση</i> .....                                                         | 47 |
| <i>Προσφορά</i> .....                                                       | 51 |
| <i>Ισορροπία</i> .....                                                      | 52 |
| <i>Ελαστικότητα</i> .....                                                   | 54 |
| <i>Τα καθαρά οφέλη της κατανάλωσης</i> .....                                | 56 |
| <i>Τα καθαρά οφέλη της παραγωγής</i> .....                                  | 61 |
| <i>Τα καθαρά οφέλη των αγορών</i> .....                                     | 69 |
| <i>Ο ορθολογικός καταναλωτής και ο ρόλος των κινήτρων</i> .....             | 70 |
| <i>Κίνητρα και προβλήματα οικονομικής πολιτικής</i> .....                   | 79 |
| <i>Τα όρια του πλεονάσματος του καταναλωτή</i> .....                        | 82 |

|                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Συμπέρασμα</i> . . . . .                                                              | 86  |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης</i> . . . . .                                                   | 87  |
| <b>3. Ζητήματα ηθικής για αναλυτές οικονομικής πολιτικής</b> . . . . .                   | 93  |
| <i>Ηθικοί στόχοι</i> . . . . .                                                           | 94  |
| <i>Ωφελιμισμός</i> . . . . .                                                             | 99  |
| <i>Ο John Rawls και η αρχή της διαφοράς</i> . . . . .                                    | 105 |
| <i>Ο Robert Nozick και η ηθική του μινιμαλιστικού κράτους</i> . . . . .                  | 108 |
| <i>Η ηθική της αναδιανομής του εισοδήματος: μια γραφική ανάλυση</i> . . . . .            | 112 |
| <i>Η διαδικασία μεταβίβασης εισοδήματος και η παραβολή του «τρύπιου κουβά»</i> . . . . . | 122 |
| <i>Συμπέρασμα</i> . . . . .                                                              | 125 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης</i> . . . . .                                                   | 127 |

## ΜΕΡΟΣ II

### Οικονομικά για αναλυτές πολιτικής

|                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>4. Αποτελεσματικότητα και ατελείς αγορές</b> . . . . .                      | 133 |
| <i>Τι είναι η αποτελεσματικότητα;</i> . . . . .                                | 133 |
| <i>Βελτιστοποίηση κατά Pareto</i> . . . . .                                    | 135 |
| <i>Η ανταγωνιστική αγορά και η βελτιστοποίηση κατά Pareto</i> . . . . .        | 142 |
| <i>Ατέλειες της αγοράς και απώλεια αποτελεσματικότητας</i> . . . . .           | 144 |
| <i>Αριθμητικά παραδείγματα καθαρών κερδών και απώλειας ευημερίας</i> . . . . . | 159 |
| <i>Δημόσια αγαθά</i> . . . . .                                                 | 166 |
| <i>Συμπέρασμα</i> . . . . .                                                    | 167 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης</i> . . . . .                                         | 167 |
| <b>5. Αποτελεσματικότητα και ο ρόλος της κυβέρνησης</b> . . . . .              | 172 |
| <i>Φόροι σε ανταγωνιστικές αγορές</i> . . . . .                                | 173 |
| <i>Άλλες μορφές κυβερνητικής παρέμβασης</i> . . . . .                          | 179 |
| <i>Μελέτη περίπτωσης: αγροτική πολιτική</i> . . . . .                          | 184 |
| <i>Κυβερνητική παρέμβαση σε ατελείς αγορές</i> . . . . .                       | 191 |
| <i>Δημόσια επιλογή και αστοχία κυβερνητικής παρέμβασης</i> . . . . .           | 201 |
| <i>Συμπέρασμα</i> . . . . .                                                    | 209 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης</i> . . . . .                                         | 210 |

## ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

## Εργαλεία για την ανάλυση της δημόσιας πολιτικής

|                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6. Εισαγωγή στην ανάλυση κόστους - οφέλους . . . . .                                | 221 |
| <i>Η διαδικασία της ανάλυσης κόστους - οφέλους . . . . .</i>                        | 222 |
| <i>Κριτήρια απόφασης για την ανάλυση κόστους - οφέλους . . . . .</i>                | 226 |
| <i>Τύποι αποφάσεων οικονομικής πολιτικής . . . . .</i>                              | 230 |
| <i>Οφέλη και κόστος με βάση τις έννοιες της αποτελεσματικότητας . . . . .</i>       | 238 |
| <i>Ανάλυση κόστους - αποτελεσματικότητας . . . . .</i>                              | 240 |
| <i>Σταθμισμένα καθαρά οφέλη . . . . .</i>                                           | 244 |
| <i>Συμπέρασμα . . . . .</i>                                                         | 248 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης . . . . .</i>                                              | 249 |
| 7. Καθαρά οφέλη σε βάθος χρόνου και παρούσα αξία . . . . .                          | 254 |
| <i>Επενδύσεις έναντι αποταμίευσης . . . . .</i>                                     | 256 |
| <i>Η εξίσωση υπολογισμού της παρούσας αξίας . . . . .</i>                           | 264 |
| <i>Παρούσα αξία με μακροχρόνια καθαρά οφέλη . . . . .</i>                           | 265 |
| <i>Παραδείγματα προεξοφλητικών επιτοκίων της ομοσπονδιακής κυβέρνησης . . . . .</i> | 266 |
| <i>Εναλλακτικές της παρούσας αξίας . . . . .</i>                                    | 267 |
| <i>Πληθωρισμός και προεξοφλητικό επιτόκιο . . . . .</i>                             | 271 |
| <i>Επιλογή μεταξύ έργων διαφορετικής διάρκειας . . . . .</i>                        | 272 |
| <i>Συμπέρασμα . . . . .</i>                                                         | 275 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης . . . . .</i>                                              | 276 |
| <i>Παράρτημα: Κέντρο Τεχνών Forrest . . . . .</i>                                   | 279 |
| 8. Επιλογή προεξοφλητικού επιτοκίου . . . . .                                       | 287 |
| <i>Η ιδανική αγορά δανείων . . . . .</i>                                            | 288 |
| <i>Στρεβλώσεις στην αγορά δανείων . . . . .</i>                                     | 291 |
| <i>Η μέθοδος της σκιώδους τιμής του κεφαλαίου . . . . .</i>                         | 295 |
| <i>Το σταθμισμένο προεξοφλητικό επιτόκιο . . . . .</i>                              | 298 |
| <i>Άλλα ζητήματα κατά την επιλογή ενός προεξοφλητικού επιτοκίου . . . . .</i>       | 299 |
| <i>Μακροπρόθεσμες πολιτικές και διαγενεακή δικαιοσύνη . . . . .</i>                 | 302 |
| <i>Συμπέρασμα . . . . .</i>                                                         | 308 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης . . . . .</i>                                              | 309 |
| 9. Κίνδυνος, αβεβαιότητα και ασφαλιστική αγορά . . . . .                            | 313 |
| <i>Υπολογισμός κινδύνου και αβεβαιότητας . . . . .</i>                              | 314 |
| <i>Αναμενόμενη αξία . . . . .</i>                                                   | 316 |
| <i>Δέντρα αποφάσεων . . . . .</i>                                                   | 318 |
| <i>Το μοντέλο αναμενόμενης χρησιμότητας . . . . .</i>                               | 324 |

|                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Αποφυγή κινδύνου και προθυμία πληρωμής για ασφάλιση</i> . . . . .                                        | 328 |
| <i>Υγεία, υγειονομική περίθαλψη και ασφάλιση υγείας</i> . . . . .                                           | 333 |
| <i>Έννοιες και ζητήματα ασφαλιστικών αγορών</i> . . . . .                                                   | 334 |
| <i>Ασφαλιστήριο συμβόλαιο υγείας</i> . . . . .                                                              | 338 |
| <i>Άλλες έννοιες κινδύνου</i> . . . . .                                                                     | 342 |
| <i>Παραδείγματα προθυμίας πληρωμής για ενέχουσες κίνδυνο πολιτικές</i> . . . . .                            | 345 |
| <i>Άλλα παραδείγματα προθυμίας πληρωμής</i> . . . . .                                                       | 345 |
| <i>Κίνδυνος και προεξοφλητικό επιτόκιο</i> . . . . .                                                        | 347 |
| <i>Αβεβαιότητα και ανάλυση οικονομικής πολιτικής</i> . . . . .                                              | 352 |
| <i>Συμπέρασμα</i> . . . . .                                                                                 | 357 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης</i> . . . . .                                                                      | 357 |
| <b>10. Ονησιμότητα, υγεία και υγειονομική περίθαλψη</b> . . . . .                                           | 363 |
| <i>Μέθοδοι αποτίμησης μη εμπορεύσιμων αγαθών</i> . . . . .                                                  | 364 |
| <i>Η αποτίμηση της αξίας της ζωής</i> . . . . .                                                             | 365 |
| <i>Πώς να εκτιμήσετε την αξία της ζωής</i> . . . . .                                                        | 369 |
| <i>Μελέτη περίπτωσης: παιδικά καθίσματα ασφαλείας στα αυτοκίνητα</i> . . . . .                              | 373 |
| <i>Μια άλλη μελέτη περίπτωσης: παιδικά καθίσματα ασφαλείας<br/>στα αεροπλάνα</i> . . . . .                  | 373 |
| <i>Εναλλακτικές λύσεις της οικονομικής αποτίμησης της ζωής</i> . . . . .                                    | 377 |
| <i>Επιμύκνωση της ζωής και βελτίωση της υγείας: ποιοτικά προσαρμοσμένα<br/>έτη ζωής</i> . . . . .           | 379 |
| <i>Υγειονομική περίθαλψη</i> . . . . .                                                                      | 384 |
| <i>Κόστος υγειονομικής περίθαλψης στις ΗΠΑ και εναλλακτικές πολιτικών<br/>ελέγχου του κόστους</i> . . . . . | 386 |
| <i>Συμπέρασμα</i> . . . . .                                                                                 | 395 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης</i> . . . . .                                                                      | 396 |
| <b>11. Ανάλυση οικονομικών επιπτώσεων</b> . . . . .                                                         | 402 |
| <i>Επισκόπηση της ανάλυσης οικονομικών επιπτώσεων</i> . . . . .                                             | 404 |
| <i>Εκτίμηση των άμεσων δαπανών</i> . . . . .                                                                | 405 |
| <i>Ο κείνσιανός πολλαπλασιαστής</i> . . . . .                                                               | 408 |
| <i>Μοντέλα οικονομικής βάσης</i> . . . . .                                                                  | 412 |
| <i>Μοντέλα εισροών - εκροών</i> . . . . .                                                                   | 416 |
| <i>Μέτρηση της επίδρασης ενός ιδρύματος στην κυβέρνηση</i> . . . . .                                        | 420 |
| <i>Περιπτώσεις μελετών οικονομικών επιπτώσεων</i> . . . . .                                                 | 422 |
| <i>Συμπέρασμα</i> . . . . .                                                                                 | 428 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης</i> . . . . .                                                                      | 429 |

## ΜΕΡΟΣ IV

## Επιλεγμένα θέματα οικονομικής πολιτικής

|                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 12. Οικονομική πολιτική αστικών μεταφορών . . . . .                                              | 435 |
| <i>Συναφείς οικονομικές έννοιες . . . . .</i>                                                    | 436 |
| <i>Επιλογή τρόπου μεταφοράς και ζήτηση για μεταφορές. . . . .</i>                                | 438 |
| <i>Κυκλοφοριακή συμφόρηση. . . . .</i>                                                           | 440 |
| <i>Κατασκευή αυτοκινητοδρόμων. . . . .</i>                                                       | 446 |
| <i>Πολιτικές μείωσης της οδήγησης σε ώρες αιχμής . . . . .</i>                                   | 451 |
| <i>Αστικές μαζικές μεταφορές . . . . .</i>                                                       | 456 |
| <i>Μελέτη περίπτωσης: MARTA και μελέτη του εσωτερικού πυρήνα</i><br><i>της Ατλάντα . . . . .</i> | 457 |
| <i>Συμπέρασμα . . . . .</i>                                                                      | 463 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης . . . . .</i>                                                           | 463 |
| 13. Πολιτική ελέγχου των ρύπων . . . . .                                                         | 468 |
| <i>Οικονομικές προσεγγίσεις των φυσικών πόρων και της ρύπανσης . . . . .</i>                     | 469 |
| <i>Φυσικοί πόροι και πόροι αναψυχής . . . . .</i>                                                | 473 |
| <i>Τα οφέλη του ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης . . . . .</i>                                 | 475 |
| <i>Ανάλυση κόστους - οφέλους της μείωσης της ρύπανσης . . . . .</i>                              | 480 |
| <i>Στόχοι πολιτικής: Πόσο και πού πρέπει να μειωθεί η ρύπανση. . . . .</i>                       | 483 |
| <i>Άμεση ρύθμιση και έλεγχος της ρύπανσης . . . . .</i>                                          | 486 |
| <i>Προσεγγίσεις κινήτρων για τον έλεγχο της ρύπανσης. . . . .</i>                                | 488 |
| <i>Σύγκριση άμεσης ρύθμισης και κινήτρων . . . . .</i>                                           | 495 |
| <i>Κλιματική αλλαγή . . . . .</i>                                                                | 496 |
| <i>Άλλα παραδείγματα πολιτικής ελέγχου της ρύπανσης. . . . .</i>                                 | 502 |
| <i>Συμπέρασμα . . . . .</i>                                                                      | 505 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης . . . . .</i>                                                           | 506 |
| 14. Πολιτικές αντιμετώπισης της φτώχειας και στήριξης<br>του εισοδήματος . . . . .               | 513 |
| <i>Τι είναι η φτώχεια; . . . . .</i>                                                             | 515 |
| <i>Ο δείκτης της απόλυτης φτώχειας στις Ηνωμένες Πολιτείες. . . . .</i>                          | 517 |
| <i>Ποιοι είναι οι φτωχοί των ΗΠΑ; . . . . .</i>                                                  | 519 |
| <i>Κριτικές για το όριο της φτώχειας στις ΗΠΑ . . . . .</i>                                      | 521 |
| <i>Εναλλακτικοί δείκτες φτώχειας . . . . .</i>                                                   | 524 |
| <i>Δείκτες ανισότητας . . . . .</i>                                                              | 527 |
| <i>Ανάλυση της κρατικής βοήθειας στις ΗΠΑ. . . . .</i>                                           | 532 |
| <i>Ο νόμος του 1996 για τη μεταρρύθμιση της κοινωνικής πρόνοιας στις ΗΠΑ . . .</i>               | 541 |

|                                                                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Παροχές σε είδος έναντι χρηματικών παροχών: το πρόβλημα<br/>    με τα «κουπόνια τροφίμων»</i> . . . . .                    | 548 |
| <i>Συμπέρασμα</i> . . . . .                                                                                                   | 550 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης</i> . . . . .                                                                                        | 550 |
| <b>15. Πολιτικές για τους εργαζόμενους φτωχούς: κατάρτιση, επιδοτήσεις<br/>    εργαζομένων και κατώτατος μισθός</b> . . . . . | 556 |
| <i>Το πρόβλημα: δεξιότητες και αγορά εργασίας</i> . . . . .                                                                   | 557 |
| <i>Σύντομη ιστορία της επαγγελματικής κατάρτισης στον δημόσιο τομέα<br/>    των ΗΠΑ</i> . . . . .                             | 561 |
| <i>Αξιολόγηση των προγραμμάτων κατάρτισης</i> . . . . .                                                                       | 566 |
| <i>Μελέτες επαγγελματικής κατάρτισης</i> . . . . .                                                                            | 569 |
| <i>Ο κατώτατος μισθός</i> . . . . .                                                                                           | 573 |
| <i>Μια πρόταση για τον κατώτατο μισθό</i> . . . . .                                                                           | 576 |
| <i>Η φοροαπαλλαγή εισοδήματος</i> . . . . .                                                                                   | 580 |
| <i>Συμπέρασμα</i> . . . . .                                                                                                   | 583 |
| <i>Ερωτήσεις ανασκόπησης</i> . . . . .                                                                                        | 584 |
| <i>Παράρτημα: Μια πιο περίπλοκη περίπτωση εκπαίδευσης</i> . . . . .                                                           | 590 |
| <i>Λύσεις Διαδραστικών Δραστηριοτήτων</i> . . . . .                                                                           | 595 |